

PRESENTATIE

Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO

VRIJDAG 11 JUNI 2010

Regelmatig krijgen scholen te maken met leerlingen met een aandachtstekort- en/of gedragsstoornis, zoals ADHD, ODD (oppositieel opstandige gedragsstoornis) en CD (gedragsstoornis). Het vraagt veel van docenten om het onderwijs af te stemmen op de behoeften van deze leerlingen. Gelukkig is er nu de map **Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO**, het vervolg op de succesvolle map **Wijzer Onderwijs: Autisme VO**. De map is bedoeld voor iedereen die binnen het voortgezet (speciaal) onderwijs te maken heeft of krijgt met leerlingen met ADHD, ODD en/of CD, zoals docenten, zorgcoördinatoren, remedial teachers, mentoren, directies en (ortho-) pedagogen. De map is een praktische handreiking waar u op school zelf direct mee aan de slag kunt.

Hierbij nodigen wij u uit voor het bijwonen van de presentatie van de map **Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO** op vrijdagmiddag 11 juni. Het programma van die middag ziet er als volgt uit:

- 13.00 Ontvangst met koffie en thee
- 13.30 Welkom
- 13.40 Alexander Lange heeft ADHD en vertelt vanuit eigen ervaringen
- Intermezzo
- Presentatie map *Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO*
- 14.30 Pauze
- 14.45 Workshops, sessie 1
- 15.30 Workshops, sessie 2
- 16.15 Borrel

Aan deze middag zijn geen kosten verbonden. De map *Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO* kunt u ter plekke aanschaffen.

Meer informatie over de andere mappen van *Wijzer Onderwijs* kunt u vinden op: www.wijzeronderwijs.nl

Locatie:

Vergadercentrum CED-Groep Rotterdam
Dwerggras 3
3068 PC Rotterdam

! Let op: er zijn maximaal 120 plaatsen beschikbaar, schrijf u dus snel in!

Workshops

1. Gedragstrainingen

Leo Poot en Arjen Jonkers van Time-Out vertellen welke gedragstrainingen zij binnen hun onderwijsopvangvoorziening geven. Zij zullen elementen laten zien van 'Rots en Water' en van 'Equip'. Ook zullen zij vertellen welke mogelijkheden er zijn om binnen het regulier onderwijs preventief met gedragstrainingen aan de slag te gaan.

2. Grip op gedragsproblemen

Hoe ga je om met leerlingen met externaliserende gedragsproblematiek? Hoe krijg je grip op leerlingen die fysiek en verbaal agressief gedrag laten zien? Marianne Ontijd en Bo Dekker, ambulante schoolbegeleiders van de dienst AMBER (Ambulante Begeleidingsdienst Rotterdam), geven vanuit een jarenlange praktijkervaring praktische tips en handvatten hoe docenten met deze problematiek om kunnen gaan. Er is tijdens deze workshop gelegenheid om eigen praktijkvragen in te brengen.

3. Met ADHD op school: wat helpt?

Julieke Tellegen heeft ADHD. Toen een aantal jaren geleden nog minder bekend was over ADHD dan nu (en dit nog *minimal brain damage* werd genoemd), werkte zij als orthopedagoog op scholen. Tijdens deze workshop zal zij vertellen over haar ervaringen als schoolbegeleider. Daarnaast zal zij als ervaringsdeskundige vanuit haar herinneringen aan haar eigen middelbare schooltijd vertellen wat haar geholpen zou hebben om goed te kunnen functioneren op school.

4. Omgaan met agressie op school

Om op school goed om te kunnen gaan met agressief gedrag is het belangrijk dat schoolteams hierin getraind worden. Tom Roetert van de AVS legt uit hoe zo'n training eruit ziet. Ook vertelt hij wat de voordelen zijn van een team dat weet hoe zij moet handelen tijdens een situatie waarin agressief gedrag naar voren komt. Ervaringen met agressief gedrag kunnen bij een medewerker van de school veel los maken. Daarom zal tijdens deze workshop ook worden besproken op welke manier het team een medewerker kan steunen wanneer hij/zij op school met agressief gedrag in aanraking is geweest.

5. Hoe hou je het werkbaar?

Binnen elke school zijn er leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. De docenten werken dagelijks met deze leerlingen en hebben daarbij hun eigen aanpak. Tijdens deze middag wordt de map *Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO* gepresenteerd. Wat kunt u hier mee doen als u terug bent op school? Mar Noordeggraaf en Marijke Terwisscha van Scheltinga zijn adviseur bij de CED-Groep en begeleiden regelmatig scholen bij zorgtrajecten. Tijdens de workshop gaan zij vooral in op de vraag: hoe hou je het werkbaar? Ofwel: hoe zorg je ervoor dat de map niet één van de vele losse activiteiten is, maar dat docenten weten welk concreet (preventief) gedrag in de klas van hen gevraagd wordt.

Inschrijfformulier

Presentatie: *Wijzer Onderwijs: Aandachtstekort- en Gedragsstoornissen VO*

Vrijdagmiddag 11 juni 2010, 13.00 uur

Naam school/instelling :

Postadres :

Postcode en plaats :

Telefoon :

E-mail contactpersoon :

Workshops (zie bijlage 'Workshops' voor een korte beschrijving):

- 1. Gedragstrainingen**
- 2. Grip op gedragsproblemen**
- 3. Met ADHD op school: wat helpt?**
- 4. Omgaan met agressie op school**
- 5. Hoe hou je het werkbaar?**

Naam en functie deelnemer(s)*	Workshop 1 ^e voorkeur**	Workshop 2 ^e voorkeur**	Workshop 3 ^e voorkeur**

* Maximaal 4 deelnemers per school

** Vul het nummer van de workshop in

Contactpersoon :

Handtekening :

S.v.p. dit formulier vóór 24 mei a.s. verzenden naar (een postzegel is niet nodig):

CED-Groep, Secretariaat O&O

T.a.v. Razia Jarmohamed

Antwoordnummer 90118

3009 VB Rotterdam

Na inschrijving ontvangt u per e-mail een bevestiging en een routebeschrijving.